

Nd.

517. Frumvarp til laga

[151. mál]

um Framkvæmdasjóð Íslands, Efnahagsstofnun og Hagrád.

(Eftir 2. umr. í Nd., 18. apríl.)

I. KAFLI

Um Framkvæmdasjóð Íslands.

1. gr.

Framkvæmdasjóður Íslands (á ensku The Development Fund of Iceland) er sjálfstæð stofnun í eigu ríkisins. Sjóðurinn er í vörzlu Seðlabanka Íslands, en með aðskildum fjárhag og bókhaldi.

2. gr.

Hlutverk Framkvæmdasjóðs Íslands er að efla atvinnulíf og velmegun íslensku þjóðarinnar. Framkvæmdasjóðurinn veitir annars vegar fé til þeirra fjárfestingarlánasjóða, er veita einstök lán til framkvæmda, og hins vegar til meiri háttar opinberra framkvæmda.

Nú telur Framkvæmdasjóður nauðsyn bera til að veita lánsfé til þarfa, sem ekki falla undir starfssvið neins fjárfestingarlánasjóðs, og skal honum þá heimilt að lána það annarri lánsstofnun, er annist endurlán.

3. gr.

Framkvæmdasjóður tekur við öllum eignum Framkvæmdabanka Íslands, eins og þær eru hinn 1. janúar 1967. Þá tekur Framkvæmdasjóður að sér greiðslu allra skulda bankans, svo og efndir á öllum skuldbindingum hans, þar með töldum ábyrgðum, sem bankinn hefur á sig tekið, frá sama tíma að telja.

Framkvæmdasjóður tekur við öllu fé Mótvirðissjóðs, sem nú er í vörzlu Framkvæmdabankans, að undanskildu því fé, sem bundið er á sérreikningi í Seðlabankanum, og skal hann lána það, ásamt vaxtatekjum af því, að hálfu til framkvæmda í þágu landbúnaðarins og að hálfu til annarrar starfsemi sinnar skv. 2. gr. Höfuðstóll Mótvirðissjóðs, eins og hann er á hverjum tíma, skal færður sérstaklega skuldamegin í efnahagsreikningi Framkvæmdasjóðs.

Innheimtustörf þau, sem Framkvæmdabankinn hefur annazt fyrir ríkissjóð, skulu falin Ríkisábyrgðasjóði.

4. gr.

Framkvæmdasjóði er heimilt að taka lán til starfsemi sinnar, bæði innanlands og erlendis, sbr. þó ákvæði 7. gr. laga nr. 30/1960, um skipan innflutnings- og gjaldeyrismála o. fl.

5. gr.

Ríkissjóður ábyrgist allar skuldbindingar Framkvæmdasjóðs við innlenda aðila. Einnig ábyrgist hann greiðslu allra innlendra og erlendra lána, svo og efndir allra skuldbindinga, sem Framkvæmdasjóður tekur við af Framkvæmdabanka Íslands, skv. 3. gr.

6. gr.

Stjórn Framkvæmdasjóðs er í höndum 7 manna, kosinna með hlutfallskosningu á Alþingi til fjögurra ára í senn, og jafnmargra til vara. Í störfum sínum skal stjórnin hafa samráð við Efnahagsstofnunina, Seðlabanka Íslands og viðskiptabankana. Framkvæmdasjóðurinn heyrir undir fjármálaráðherra, sem ákveður þóknun stjórnar hans. Stjórnin kysir formann og varaformann.

Formaður sjóðsstjórnar ákveður fundartíma og boðar til funda. Á fundum ræður afl atkvæða. Verði atkvæði jöfn, ræður atkvæði formanns. Seðlabankinn undirbýr stjórnarfundi og á þar fulltrúa.

7. gr.

Verkefni stjórnar Framkvæmdasjóðs eru þessi:

- a. Hún tekur ákvarðanir um lánveitingar Framkvæmdasjóðs og ráðstöfun á fjármunum hans.
- b. Hún tekur ákvarðanir um heildaráætlun, er gera skal á ári hverju um ráðstöfunarfé Framkvæmdasjóðs, bæði eigið fé og lánsfé, og heildarútlán hans og skiptingu þeirra á milli fjárfestingarlánastofnana og einstakra framkvæmda. Heimilt er henni að setja fjárfestingarlánastofnunum skilyrði um notkun þess lánsfjár, er þær fá úr Framkvæmdasjóði.
- c. Hún tekur ákvarðanir um vexti og önnur útlánskjör Framkvæmdasjóðs að höfðu samráði við fjármálaráðherra og Seðlabankann, enda séu vextirnir ekki hærri en Seðlabankinn ákveður vexti hæsta af sambærilegum skuldum.
- d. Hún úrskurðar reikninga sjóðsins og tekur ákvarðanir um ráðstöfun tekjuafgangs, svo og um afskriftir af kröfum sjóðsins.

8. gr.

Að öðru leyti en segir í 7. gr. er umsjá og rekstur Framkvæmdasjóðs í höndum Seðlabankans, er hefur á hendi bókhald hans og daglegan rekstur, svo og skýrslugerð alla.

Seðlabankinn skal hafa lokið gerð reikninga Framkvæmdasjóðs eigi síðar en 1. marz ár hvert og hafa afhent þá stjórn sjóðsins til úrskurðar. Sjóðurinn skal greiða af tekjum sínum allan kostnað af rekstri hans.

Um reikningsskil, endurskoðun, útgáfu fjárhagslegra skuldbindinga og annað, er varðar rekstur Framkvæmdasjóðs, fer eftir ákvæðum laga nr. 10/1961, um Seðlabanka Íslands, svo og reglugerð hans, eftir því sem við getur átt.

9. gr.

Seðlabankinn undirbýr fyrir stjórn Framkvæmdasjóðs árlegar áætlanir um lánveitingar Framkvæmdasjóðs og fjáröflun til hans í samráði við fjármálaráðuneytið og Efnahagsstofnunina. Einnig skal um áætlanir þessar haft samráð við viðskiptabankana og stjórnir opinberra fjárfestingarlánastofnana.

10. gr.

Nú tekur sjóðurinn erlent fé að láni og endurlánar það innanlands, og skal þá svo um samið við lántakanda eða lántakendur, að þeir beri halla eða njóti hagnaðar, er verða kann vegna gengisbreytinga, þannig að vaxta- og afborganagreiðslur hækki eða lækki í íslenskum krónum í hlutfalli við slíkar breytingar.

11. gr.

Framkvæmdasjóður er undanþeginn öllum opinberum gjöldum og sköttum, hverju nafni sem nefnast, til ríkissjóðs og sveitarsjóða eða annarra stofnana.

12. gr.

Nú er fasteign seld á nauðungaruppboði eða við gjaldprotaskipti, og ber þá uppboðshaldara að rannsaka, hvort eignin sé veðsett Framkvæmdasjóði, og geta þess í uppboðsgerðinni. Ef svo reynist, skal Framkvæmdasjóði gert viðvart svo tímanlega, að hægt sé að mæta eða láta mæta við uppboðið.

II. KAFLI

Um Efnahagsstofnun.

13. gr.

Hlutverk Efnahagsstofnunar er sem hér segir:

- a. Að undirbúa fyrir ríkisstjórnina framkvæmdaáætlanir og fylgjast með þeim áætlunum, sem gerðar hafa verið, og endurskoða þær.
- b. Að semja þjóðhagsreikninga og áætlanir um þjóðarbúskapinn fram í tímann.
- c. Að framkvæma aðrar hagfræðilegar athuganir fyrir ríkisstjórnina, svo og fyrir Seðlabankann og Framkvæmdasjóð, eftir því sem um semst.
- d. Að vera ríkisstjórninni til ráðuneytis í efnahagsmálum.

14. gr.

Efnahagsstofnunin heyrir undir forsætisráðherra, sem skipar forstjóra hennar.

15. gr.

Ríkissjóður, Seðlabanki Íslands og Framkvæmdasjóður í sameiningu greiða kostnað af starfsemi Efnahagsstofnunarinnar. Þessir aðilar fara einnig með stjórn hennar. Skulu þeir gera með sér samning um stjórn stofnunarinnar og fjármál.

16. gr.

Hlutaðeigandi aðilum er skylt að veita Efnahagsstofnuninni allar upplýsingar, er hún þarf á að halda vegna skýrslugerðar sinnar. Nýtur hún í þessu efni sömu réttinda og Hagstofa Íslands, og sömu viðurlög liggja við, ef út af er brugðið.

Byggingarnefndir og oddvitar senda Efnahagsstofnuninni skýrslur, eftir því sem nánar verður ákveðið í reglugerð, um byggingaframkvæmdir í umdæmi þeirra. Heimilt er að ákveða, að þessar skýrslur nái einnig til umsókna um byggingarleyfi og veittra byggingarleyfa.

III. KAFLI

Um Hagrád.

17. gr.

Stofna skal Hagráð, er sé vettvangur, þar sem fulltrúar stjórnvalda, atvinnuvega og stéttarsamtaka geti haft samráð og skipzt á skoðunum um meginstefnuna í efnahagsmálum hverju sinni.

18. gr.

Hagrád skal skipað sem hér segir:

Í því skulu eigi sæti tveir ráðherrar, tilnefndir af ríkisstjórninni, og skal annar þeirra vera formaður ráðsins. Þá skulu eftirtaldir aðilar eiga rétt á að tilnefna hver einn fulltrúa og jafnmarga varafulltrúa í Hagráð til eins árs í senn:

Alþýðusamband Íslands, Bandalag starfsmanna ríkis og bæja, Farmanna- og fiskimannasamband Íslands, Félag ísl. iðnrekenda, Iðja (félag verksmiðjufólks í

Reykjavík), Landssamband iðnaðarmanna, Landssamband ísl. útvegsmanna, Landsamband íslenzkra verzlunarmanna, Samband ísl. sveitarfélaga, Sjómannasamband Íslands, Stéttarsamband bænda, Stéttarsamband fiskiðnaðarins, stjórnmalaflokkar, sem fulltrúa eiga á Alþingi, Verkamannasamband Íslands, Verzlunarráð Íslands, Vinnumálasamband samvinnufélaganna, Vinnuveitendasamband Íslands.

Nú stofnar verksmiðjufólk landssamband, og tekur fulltrúi þess þá sæti Iðju í ráðinu.

Hagráð heyrir undir viðskiptamálaráðherra.

19. gr.

Hagráð skal koma saman til fundar, þegar formaður þess ákveður eða minnst fjórir ráðsmenn óska. Meginverkefni Hagráðs skal vera að ræða ástand og horfur í efnahagsmálum þjóðarinnar. Efnahagsstofnunin skal leggja fyrir Hagráð tvisvar á ári, í apríl og október, yfirlitsskýrslur um þróun þjóðarbúskaparins og horfur í þeim efnum, þar á meðal varðandi framleiðslu, fjárfestingu, greiðslujöfnuð, afkomu atvinnuveganna og verðlags- og kaupgjaldsmál. Þjóðhags- og framkvæmdaáætlanir ríkisstjórnarinnar skulu lagðar fyrir Hagráð. Einstakir fulltrúar í Hagráði geta óskað umræðna um sérhvern þann þátt efnahagsmálanna, sem þeir telja ástæðu til, að Hagráð ræði. Umræðuefnin skulu ákveðin og tilkynnt ráðsmönnum með hæfilegum fyrirvara. Skýrsla um umræður í Hagráði skal jafnan send ríkisstjórninni og sömuleiðis ályktanir, sem gerðar kunna að vera. Hagráð getur kosið undirnefndir úr sínum hópi til þess að fjalla um ákveðna þætti efnahagsmála. Störf í Hagráði skulu vera ólaunuð.

20. gr.

Efnahagsstofnunin undirbýr fundi Hagráðs og á fulltrúa á fundum þess. Hún annast skrifstofustörf vegna Hagráðs. Allur kostnaður Hagráðs greiðist úr ríkissjóði.

IV. KAFLI

Ýmis ákvæði.

21. gr.

Hlutaðeigandi ráðherrar geta með reglugerðum sett nánari ákvæði um starfsemi sjóðs þess og stofnana, sem lög þessi fjalla um.

22. gr.

Með lögum þessum eru felld úr gildi lög nr. 17 frá 10. febrúar 1953, um Framkvæmdabanka Íslands, lög nr. 13 frá 29. marz 1961, um breytingu á þeim lögum, lög nr. 67 frá 27. apríl 1962, um breytingu á þeim lögum, 9. gr. laga nr. 30 frá 25. maí 1960, svo og öll önnur lög og lagaákvæði, er brjóta kunna í bága við lög þessi.

23. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Þó skulu ákvæði I. kafla og 22. gr. ekki taka gildi fyrir en 1. janúar 1967.

Bráðabirgðaákvæði.

Seðlabankinn og Framkvæmdabankinn skulu fyrir árslok 1966 nefna til sinn manninn hvor til að taka við verðmætum, skuldum og skuldbindingum Framkvæmdabanka Íslands úr hendi bankaráðs og bankastjóra bankans. Menn þessir skulu fylgjast með reikningsskilum Framkvæmdabankans hinn 31. desember 1966 og gefa yfirlýsingu um, hverju þeir hafi við tekið, og gera athugasemdir þar um, ef efni verða til. Rísi deilur um einhver atriði varðandi yfirtökuna, skal fjármálaráðherra skera úr þeim.

Þrátt fyrir ákvæði 6. gr., skal kjörtími fyrstu stjórnar Framkvæmdasjóðs vera til ársloka 1968.